

Využití korpusů

při výuce češtiny jako cizího jazyka

PLIN022

ÚKOL 7 – Předložky

Předložky v učebních materiálech

- komplexní výčet gramatiky – přehledy (viz slide 3, 4)
(konkrétní gr. pád – sloveso + předložka + pád; předložka (ev. funkce – např. vyjadřující místo)
- komunikační/tematická metoda (viz 5, 6)
(např. Plánujeme víkend, budoucí čas + vyjadřování směru, otázka kam?; „*na-slova*“ – *jedeme **na chatu, na koncert***)

Czech it up! 4. Čeština pro cizince, úroveň B2, s. 22–23.

<https://czechitup.upol.cz/uroven/b2/>

gramatika 2

Prepozice v češtině specifikují a modifikují pád substantiva a s ním se pak podílejí na výstavbě věty.

České prepozice můžeme dělit na primární a sekundární. Primární prepozice nelze slovtvorně modifikovat a mají těsný vztah k prefixům (*v, od, s* apod.). Sekundární prepozice jsou slovtvorně fundované (*díky, kolem, vzhledem k* apod.) a jejich skupina je stále otevřená vzhledem k neustálému vývoji jazyka.

Čeština má pět pádů, které se mohou spojovat s prepozicí (*genitiv, dativ, akuzativ, lokál a instrumentál*) a ke každému z nich lze přiřadit skupinu prepozic, které jsou pro něj typické. Některé prepozice se však mohou uplatňovat s více pády.

Základní prepozice k jednotlivým pádům

V prvním sloupci tabulky jsou uvedeny ty, které se pojí pouze s daným pádem, ve druhém ty, které se pojí s více pády.

PÁD	Prepozice pojící se s jedním pádem	Prepozice pojící se s více pády
Genitiv	<i>bez, do, od, u, z</i> <i>kromě, včetně, během, uvnitř, uprostřed, podle/dle, kolem, na rozdíl od, následkem, pomocí, v případě, vedle, vlivem, v rámci, ...</i>	<i>bližko, ku, prospěchu, na škodu, výjma, ...</i>
Dativ	<i>k</i> <i>proti, díky (y), kvůli, proti, vůči, nehledě k, se zřetelem k, vzhledem k, ve vztahu k, ...</i>	<i>bližko, ku, prospěchu, na škodu</i>
Akuzativ	<i>pro, přes, ob</i> <i>mimo, až na, bez ohledu na, se zřetelem na, nehledě na, nevyjímaje, ...</i>	<i>na, po, v, o, nad, pod, před, za</i> <i>mezi, výjma...</i>
Lokál	<i>při</i> <i>nemluvě o, v závislosti na, ...</i>	<i>na, po, v, o</i>
Instrumentál	<i>s</i> <i>napříč, počínaje, spolu s, ve spojitosti s, ...</i>	<i>nad, pod, před, za</i> <i>mezi</i>

System prepozic podle pádů

Konstrukce prepozice + pádová vazba je často určena slovem, které rozvíjí. Může se jednat o verbum, substantivum nebo adjektivum, popř. o spojení verba se substantivem nebo adjektivem. Níže uvádíme několik příkladů.

a) za + akuz.

- omlouvát se / děkovat / utrácet za (Omlouvám se za zpoždění. / Děkuji ti za dárek. / Hodně utrácí za oblečení).

b) na + akuz.

- stěžovat si / myslet na (Stěžoval si na svého lektora. / Myslela na svou maminku.)
- být zvyklý / našťvaný na (Byl na něho zvyklý / našťvaný.)
- mít chuť na (Mám chuť na dort.)

c) o + akuz.

- starat se / zajímat se o (Stará se o nemocnou babičku. / Zajímám se o matematiku.)

d) o + lok.

- přemýšlet / snít o / mluvit / vědět (Přemýšlel o tom celý den. / Snila o krásném domě. / Mluvil jenom o ní. / Věděli o jeho úspěchu.)

e) z + gen.

- dělat si legraci z (Nedělej si ze mě legraci!)
- být zklamaný z / mít radost z (Byl z té lekce zklamaný. / Měl radost z dárku.)

f) s + instr.

- pomáhat s (Pomáhal mi s projektem.)
- mít problém s (Mám problém s fyzikou a chemií.)
- být spokojený s (Jsem spokojená s novým bytem.)

Pozor! V závislosti na spojení slova s prepozicí a pádem se může měnit jeho význam.

- mít strach o + akuz. (*Mám strach o syna.*) x mít strach z + gen. (*Mám strach z hadů a pavouků.*)

Pozor! Některá slova mohou být doplněná dvěma objekty v různých pádech a s různými prepozicemi.

- hádat se s + instr. (*Hádali se s kamarádem.*) x hádat se o + akuz. (*Hádali se o peníze.*)

Pozor! Některá slova objektově doplnějí nevyžadují.

- mít strach (*Mám strach.*), myslet (*Myslím, že nemáš pravdu.*), být našťvaný (*Nebuď na mě našťvaný.*), dělat si legraci (*Dělal jsem si legraci.*)

1 Použijte zadanou prepozici ve větě a určete, s jakým pádem se pojí.

- a) o, b) proti, c) k, d) počínaje, e) přes, f) během, g) při, h) pro, i) díky, j) spolu s, k) bez, l) na, m) do

Občanská angažovanost

1 Doplněte do textu následující atributy tak, aby správně doplňovaly vhodná substantiva.

- (1) odnětí, (2) životního, (3) trpícím, (4) přírodních, (5) slabým, (6) kulturního, (7) národnostních, (8) charitativních, (9) volném, (10) rozvojových, (11) závislým, (12) nevládních, (13) postiženým

Motivací pro dobrovolnickou činnost bývá touha po smyslu a kvalitě života, altruismus či jiné společenské i profesní důvody. Dobrovolnická služba má různé formy.

- Pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně (a) _____, zdravotně (b) _____, seniorům, příslušníkům (c) _____ menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu (d) _____ svobody, osobám drogově (e) _____, osobám (f) _____ domácím násilím, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich (g) _____ čase.
- Pomoc při (h) _____, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování (i) _____ prostředí, při péči o zachování (j) _____ dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových (k) _____ akcí.
- Pomoc při uskutečňování (l) _____ projektů a programů mezinárodních (m) _____ organizací.

2 Vytvořte z následujících substantiv a adjektiv ustálená spojení.

(a) dobrovolnické	(1) organizace
(b) nezisková	(2) práce
(c) charitativní	(3) dům
(d) terénní	(4) společnost
(e) obecně prospěšná	(5) sbírka
(f) azylový	(6) pracovník
(g) veřejně prospěšná	(7) centrum
(h) dobrovolný	(8) příspěvek

3 Jací jsou? Přiřaďte následující vlastnosti aktérům konfliktu.

odvážný, vyhybavý, agresivní, vystrašený, všímavý, bezohledný, poddajný, bojácný, sobecký, egoistický, uzavřený, útočný, nebojácný, panovačný, citlivý, žárlivý, otevřený, lhostejný, angažovaný, nevšímavý, starečný

ÚTOČNÍK	OBĚŤ	OCHRÁNCE	PŘIHLÍŽEJÍCÍ

4 Použijte následující slova ve větách. Dávejte pozor na rozdíly v jejich významu.

- a) oznámit – ohlásit – udat
b) dopustit se – spáchat – způsobit
c) přestupek – zločin – omyl
d) diskuze – hádka – rozmluva
e) trest – pokuta – penále
f) dobrovolný – dobročinný – dobrosrdečný
g) pachatel – násilník – agresor
h) vykonat – odvést – provést

slovní zásoba

Czech
it up!

Čeština
pro cizince
Czech
for foreigners
úroveň
level **B2**

Otázka: Kom? Čem?

Lokál/lokativ – šestý pád (z latinského slova *loco* – místo). V češtině pro cizince se často používá termín „lokativ“, ale tradiční česká gramatika používá termín „lokál“. Lokál následuje po prepozicích vyjadřujících lokaci nebo čas a po některých slovesech, např. po tzv. slovesech mluvení. Pozor: Lokál používáme vždycky s prepozicí.

Lokál používáme:

1. **po prepozicích:**

a) **po prepozicích vyjadřujících místo** (odpovídá na otázku Kde?)

na: Eva a Petr jsou na výletě. Váza je na stole.

po: Eva a Petr cestují po Evropě.

v/ve: Eva a Petr jsou v restauraci.

b) **po prepozicích vyjadřujících čas**

o: O víkendu půjdeme na koncert.

po: Po obědě půjdeme na výstavu.

při: Při jídle jsem poslouchal hudbu.

v/ve: Co budeš dělat v létě v červenci?

2. **po slovesech** (často po tzv. slovesech mluvení, „*verba dicendi*“):

bavit se/pobavit se o: Bavili jsme se o té mladé spisovatelce.

číst*/přečíst* o: Četla jsem článek o nové letní módě.

diskutovat o: Diskutovali jsme o školním projektu.

domlouvat se/domluvit se na: Domluvili jsme se na společném postupu.

hádat se/pohádat se o: Hádali jsme se o politice.

mít* sen o, snít o: Měla jsem sen o škole. Sním o lepším životě.

mluvit o: Eva mluví o Petrovi.

myslet si/pomyslet si o: Myslím si o Tomášovi, že je velmi talentovaný.

pochybovat o: Někdy pochybuju o své práci.

povídat si/popovídat si o: Popovídali jsme si o zajímavých koncertech.

psát*/napsat* o: Psala jsem práci o české gramatice.

říkat/říct* o: Řekla jsem Lence o tom novém obchodě.

slyšet/uslyšet o: Slyšela jsem už o té tragédii.

vypravovat/vyprávět o: Petr vypráví o Evě.

záležet na: Pojedeme na vůleť? – To záleží na počasí.

Vokalizované předložky

15. *Расширенная форма предлогов из одной буквы*

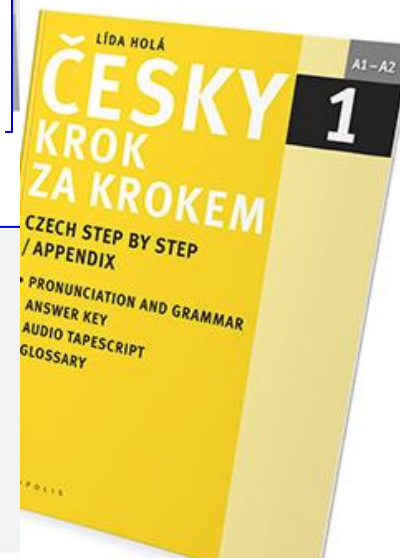
Предлоги k, v, s u z также используются в своей расширенной форме ke, ve, se u ze перед группой двух и более согласных, перед таким же согласным или перед своей звонкой/глухой парой. Сравните:

k > ke (ke škole, ke kamarádovi, ke galerii)

v > ve (ve škole, ve vlaku, ve Francii)

s > se (se školou, se sestrou, se zahradou)

z > ze (ze školy, ze zahrady, ze stadionu)

Vyjádření směru. Otázka kam? • Expressing direction. The question kam?

Compare the use of the prepositions do, na and k/ke:

jít, jet, letět...	kam? where to?		
	do + genitive	→	→
	na + accusative	→	→
	k/ke + dative	→	→

You'll learn the genitive and dative endings later. At this point, let's just concentrate on the use of the prepositions do, na and k/ke:

The preposition do is used to express movement towards closed or limited spaces. It's mostly used with continents, states, towns, villages, shops, buildings. The preposition do is used with the genitive. You'll learn this case in lesson 10 (see p. 82). For the meantime, you can memorize a few expressions, e.g. do obchodu to the shop, do školy to school, do restaurace to the restaurant, do kina to the cinema.

The preposition na plus the accusative is used with words known as na-words, which are:

- a) surfaces or open-space localities: Dám knihu na stůl. I'll put the book on the table. Jdu na nádraží. I'm going to the airport.
- b) activities and events: Jedu na koncert. I'm going to a concert. Jdu na party. I'm going to a party.
- c) a few public institutions: Jdu na univerzitu. I'm going to university.
- d) islands and peninsulas: Jedu na Maltu. I'm going to Malta. Jedu na Floridu. I'm going to Florida.
- e) exceptions: Jedu na Moravu. I'm going to Moravia. Jedu na Slovensko. I'm going to Slovakia.

Note: The preposition na, when used for its dynamic meaning (i.e. when it's used to answer the question kam? where to?) is used static meaning (i.e. when it's used to answer the question kde? where?) it's used with the locative (see. p. 52).

The preposition k/ke is used to express movement towards a building and in connection with people. The preposition k/ke is used with the dative. You'll learn the dative endings, which are largely identical to the locative endings, in lesson 15 (see p. 125). For the meantime, you can memorize a few expressions, e.g. k doktorovi to the doctor's, k doktorce to the (female) doctor's, ke kamarádovi to a friend's, ke kamarádce to a friend's.

For more information about how to express direction and location, see the table on p. 213.

LEKCE

8

Plánujeme víkend

- ▶ Plánujeme víkend
- ▶ Eva a pan profesor Higgins
- ▶ Můj víkend
- ▶ Slovní banka: Co děláme, když máme volno

1. Je sobota ráno. Eva a Petr mají o víkendu volno. Podívejte se na obrázky. Kdo je asi víc unavený?

2. Poslouchejte dialog. Co Eva a Petr plánují? Označte správné odpovědi.

1. Eva a Petr	3. Večer
a) budou doma.	a) půjdou do kina.
b) budou v práci.	b) půjdou na návštěvu.
c) budou ve škole.	c) půjdou na koncert.
2. Celý den	4. V neděli
a) budou spát.	a) pojedou na hory.
b) budou odpočívat.	b) pojedou na Slovensko.
c) se budou dívat na televizi.	c) pojedou na výlet.

3. Poslouchejte ještě jednou. Doplňte text.

Eva: Jak co myslíš, co dneska budeme dělat?
 Petr: Já jsem nějaký 1. Budeme
 2. a celý den budeme odpočívat, ne?
 Eva: Tak dobře. Ale co večer?
 Petr: Večer půjdeme 3., ano?
 Koupím lístky.
 Eva: Tajná. A co v neděli? Pojedeme někam 4. ?
 Petr: 5. ? Ne, raději se mi ...
 Eva: Tak dobře. Ty budeš doma a já pojedu sama.
 Petr: Jak to ne. Sám doma nebudu.
 Já pojedu 6.

4. Spojte části vět.

7. Kam půjdete nebo pojedete? Pracujte se slovníkem. Použijte „na-slova“ s prepozicí na v akuzativu podle modelu.

Například: Půjdu.../Pojedu...

1. ambasáda – na ambasádu	14. návštěva –
2. dovolená (jako adj.) –	15. policie –
3. tenis, hokej, fotbal ... –	16. pošta –
4. hora, hory –	17. procházka –
5. chata –	18. rande –
6. internet –	19. schůzka –
7. koncert –	20. služební cesta –
8. konference –	21. snídaně, oběd, večeře –
9. lekce –	22. stanice –
10. letišťe –	23. toaleta, záchod –
11. mítink (= schůze) –	24. výlet –
12. nádraží –	25. výstava –
13. nákup –	26. zahrada –

8. Mluvte o sobě. Kam půjdete nebo pojedete zítra, o víkendu, příští týden...? Použijte „na-slova“.

Například: Zítra večer půjdu na návštěvu.

zítra	pozítky	o víkendu	jít	koncert	výlet	oběd	nákup	tenis
dneska	večer	příští rok	jet	výstava	pošta	procházka	chata	návštěva
příští týden	příští měsíc		letět	lekce	snídaně	konference	schůze	večeře

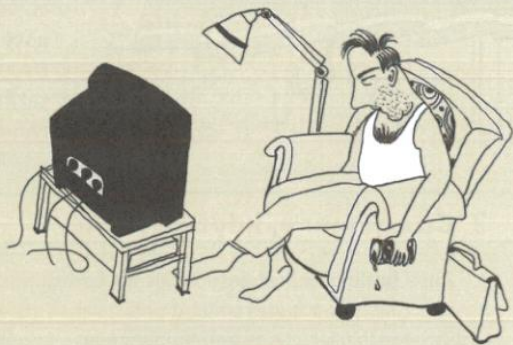
Co s načatým večerem?

1. Porovnejte, jak se liší vaše představy o volném čase od reality.

- Co vám zabírá nejvíce času?
- Jaké máte koníčky?
- Jak často sportujete?
- Jak si představujete příjemně strávený večer?
- Jak často se díváte na televizi?
- Mohl(a) byste žít bez televize?

2. Čtete text.

Na televizi se dívám každý den. Jakmile přijdu večer z práce domů, sednu si k televizi, otevřu si pivo a dívám se na zprávy. Sleduju je na všech programech, abych měl dobrý přehled o všem, co se děje. Potom přepínám z jednoho kanálu na druhý a vybírám si kriminálku nebo akční film. Většinou ale u televize usínám, protože jsem z práce utahanej jako pes. (Milan)

Mám málo času, jsem aktivní člověk, a pořád sedět doma a koukat na bednu není nic pro mě. Televizní pořady jsou dost nudné. Nedovedu pochopit, jak se někdo může dívat na reality show. Je to úplná blbost. Zajímám se jenom o sport. Když chci vidět nějaký dobrý film, tak jdu raději do kina, protože mě štve, že film v televizi pětkrát nebo šestkrát přeruší reklamy. Na televizi absolutně nejsem závislý. (Pavel)

Předložky

8. Pracujte ve dvojicích. Reagujte podle vzoru.

Na co se díváš v televizi a proč? – Dívám se na kriminálky, protože mám rád(a) napětí.
Na jaké filmy chodíš do kina a proč? – Chodím na komedie, protože mám rád(a) legraci.
O čem rád(a) čteš v novinách? – Čtu rád(a) o politice, protože se o ni zajímám.

časopis / román / komedie / akční filmy / kriminálky
dobrodružné filmy / romantické filmy / soutěže / sport
talk show / předpověď počasí / zprávy / pohádky
cestopisy / seriály / horory / reality show / reklama

9. Doplňte správný tvar podstatného jména a předložku, pokud je to nutné.

na / do / v
kino / kniha / televize / kůň / kytara
obraz / příroda / kolo / bazén / zahrada

1. Když mám čas, jdu _____.
2. Když mám čas, čtu _____.
3. Když mám čas, dívám se _____.
4. Když mám čas, jezdím _____.
5. Když mám čas, hraju _____.
6. Když mám čas, maluju _____.
7. Když mám čas, fotografuju _____.
8. Když mám čas, jezdím _____.
9. Když mám čas, plavu _____.
10. Když mám čas, pracuju _____.

10. Doplňte správné předložky.

1. V zimě rád lyžuju, proto jezdím _____ hory.
2. V létě ráda plavu, proto jezdím _____ moři.
3. Když je hezké počasí, sedím _____ parku _____ lavičce.
4. Když prší, dívám se _____ televizi.
5. _____ víkendu nemusím jít _____ práce, proto budu dlouho spát.
6. Protože mám dneska málo času, nemůžu jít _____ ples.
7. Když mám dovolenou, opaluju se _____ pláži.
8. _____ zimních prázdninách rád jezdím _____ snowboardu.
9. Když nesvítí slunce, koupu se _____ bazénu.
10. Chci jít _____ kina, ale nemám lístky.

Korpus jako zdroj pro tvorbu učebních materiálů

M. Lukšija: Korpus jako zdroj dat při prezentaci předložek *do/na* s místním směrovým významem ve výuce češtiny pro cizince (bc. práce)

- mj. ověření pravidel pro užívání prepozic *na* + akuzativ a *do* + genitiv ve významu místním směrovém
- např. *na* – jako předložka se subst. vyjadřujícími otevřený prostor na *-iště* (platí částečně: jedu na letiště, parkoviště x do hlediště, kolejiště, skladiště)
- analýza potvrdila vazbu předložek s toponymy (např. výjimky na Ukrajinu, na Moravu, na Šumavu)

Předložky – cvičení z Korpusové cvičebnice

 83. Znáte nejčastější předložky v češtině? Pomocí pokročilého dotazu [tag="R.*"] zkuste vyhledat patnáct nejčastějších předložek a doplnit je do tabulky spolu s jejich absolutní frekvencí.

Pořadí	Předložka	Frekvence
1.		
2.		
3.		

- [tag="R.*"]
- *Frekvence* > *Lemma*

A. Zasina: Korpusová cvičebnice..., s. 70–72.

ADRIAN JAN ZASINA

**KORPUSOVÁ CVIČEBNICE
PRO STUDENTY ČEŠTINY
JAKO CIZÍHO JAZYKA**

KAROLINUM

Slovesa a předložky

85. Identifikujte na základě korpusových dat, se kterou předložkou a pádem se uvedená slovesa nejčastěji pojí.

Sloveso	Předložka	Pád
obvinit		
vítězit		
pečovat		
pracovat		
protestovat		

- frekvenční seznam slov na 1. pozici vpravo (1R)
Frekvence > Vlastní (1. lemma + 2. lemma (1R))

Frekvenční distribuce

Frekvenční limit:

Úroveň	Atribut	Nerozlišovat velikost	Pozice	(Node) začít od
1.	lemma_lc [lowercase lemma]	☐	Node	slova KWIC nejvíce vlevo
2.	lemma_lc [lowercase lemma]	☐	1R	slova KWIC nejvíce vlevo

Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lemma_lc [lowercase lemma]	Freq	i.p.m.	
1	p / n	obvinit	z	1 080	8,94
2	p / n	obvinit	,	352	2,92
3	p / n	obvinit	.	165	1,37
4	p / n	obvinit	on	116	0,96
5	p / n	obvinit	a	54	0,45

Zobrazení > Korpusová nastavení > tag
 (pouze při najetí kurzorem na tokeny)

☐	Deník psaný v noci	a jeho kolegové mají převratné a revoluční plány . Byli obviněni/obvinit/VsMP-----AP---P z podněcování ke vzpouře . Nic nemůže být pravdě vzdálenější
☐	Bomba pod postelí	otrava ? Stalo se něco v její rodině ? Byla obviněna/obvinit/VsFS-----AP---P z trestu podněcování/NNNS2-----A----- ého , ale
☐	Bomba pod postelí	tu knihu sama nenapsala , spíše jako kdyby ji někdo obvinil/obvinit/VpIS----R-AA---P z toho , že ji četla . Najednou měla dojem

85. Identifikujte na základě korpusových dat, se kterou předložkou a pádem se uvedená slovesa nejčastěji pojí.

Sloveso	Předložka	Pád
obvinit	z	G
vítězit	nad	I
pečovat	o	A
pracovat	na	L
protestovat	proti	D

Vokalizované předložky

86. Některé předložky musejí být vokalizované – to znamená, že se k nim na konci připojuje vokál *-e*. Pomocí pokročilého dotazu `[tag="R.*" & word="(?i).*e"]` zkuste vyhledat čtyři nejčastější vokalizované předložky a uvést jejich absolutní frekvenci.

Pořadí	Předložka	Frekvence
1.		
2.		
3.		
4.		

- `[tag="R.*" & word="(?i).*e"]`

(?i) = bez ohledu na velikost písmen,
case-insensitive

- *Frekvence > Slovní tvary*

87. Pro každou vokalizovanou předložku z předchozího cvičení identifikujte na základě frekvence v korpusu SYN2020 dvanáct nejčastějších slovních tvarů, které se vyskytují hned po předložce.

...

...

...

...

- *Frekvence > Vlastní > 1. lemma + 2. word (1R)*

88. Na základě informací v předchozím cvičení vyjmenujte alespoň tři lexémy, před nimiž se vokalizovaná přízvučná předložka vyskytuje pro všechny čtyři předložky.

Před lexémy: _____, _____, a _____ se vyskytuje vokalizovaná přízvučná předložka *v*, *s*, *z*, nebo *k*.

- *svůj, všechen, který*

89. Procvičujte použití předložky *v*. Doplňte chybějící tvary *v* nebo *ve*.

Byl jsem __ Varšavě několikrát. Teď jsou __ módě klobouky. __ žádném případě tam nepůjdu. Viděli jsme to __ filmu. __ skutečnosti nemám o to zájem. Dlouho stál __ dveřích. Žil celý život __ Rakousku. Bylo __ městě hlučno. Dnes zůstal dlouho __ práci. Nedařilo se mu __ škole. Musím vstát __ sedm ráno. __ včerejších novinách psali o nás.

90. Procvičujte použití předložky *s*. Doplňte chybějící tvary *s* nebo *se*.

Udělal si chlebičky __ šunkou a __ sýrem. Šel na procházku __ psem. Setkal se __ kamarádem. Mluvili jsme __ ředitelem a __ sekretářkou. Vůbec jsme __ tím nepočítali. Viděli ho tam __ stejnou partnerkou. Rozhodli se __ krádeží skončit. Pořád máme problém __ dveřmi. Skončil __ svým životem. Myslel jsem to __ tebou vážně.

93. Procvičujte použití předložek *v*, *s*, *z*, *k* a jejich vokalizovaných variant.

Vycházel __ svou ženou velice dobře. Byl nejlepší __ celé třídy. Vrátil se __ svým zvykům. Při pohledu __ okna se usmál. Seděl __ třetí řadě. Vůbec tam nechtěl __ mnou jít. Příští týden se potkáme __ Vratislavi. Pojedeme tam __ dětmi. Nepřibližuj se __ mně. Jsme __ dobré náladě.